

معاون اداره کل انجمن اولیا و مربیان در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد

نبود خانواده در شورای نظارت بر مدارس غیردولتی

بر اساس قوانین موجود، نظارت اولیا از شبکه نظارتی مدارس غیرانتفاعی حذف شده است. رضا بسامی، معاون اداره کل انجمن اولیا و مربیان در این رابطه به «جوان» می‌گوید: «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به مسئله تعلیم و تربیت و همچنین خانواده تأکید زیادی دارد تا جایی که در صفحه ۱۷۶ مبانی نظری به صراحت آمده است که خانواده نه تنها در پشتیبانی و اجرای طرح‌های تربیتی بلکه در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و به خصوص ارزشیابی برنامه‌ها و اقدامات فرایند تربیت باید مشارکت فعال داشته باشد، اما در قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی که در سال ۹۵ تصویب شده حضور انجمن اولیا و مربیان را حذف کرده‌اند.» او در رابطه با حذف خانواده از این قانون اینگونه توضیح می‌دهد: «در ماده ۱۳ این قانون، شورای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت مرکزی و شورای نظارت استانی، شهرستانی و منطقه‌ای جهت نظارت بر مدارس و مراکز آموزشی یا پرورشی غیردولتی تشکیل شده است که در ماده ۴ همین قانون، ترکیب شورای سیاست‌گذاری مشخص شده اما انجمن اولیا و مربیان که نماینده خانواده‌هاست در این ترکیب حضور ندارد.»

بسامی با بیان ضرورت اصلاح این قانون می‌گوید: «طبیعتاً برای اصلاح این روند باید مسیر قانونی آن طی شود و مجلس شورای اسلامی حضور انجمن اولیا و مربیان را در این شورا تبدیل به قانسون کند تا خانواده‌ها بتوانند از حق و حقوق و برنامه‌های شان مطلع شوند و از آن هم پشتیبانی و صیانت کنند. علاوه بر آن شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌تواند در این رابطه ورود کند چراکه اگر خانواده در شورای نظارت بر مدارس و مراکز آموزشی یا پرورشی غیردولتی حضور نداشته باشد و نتواند موارد موردنیازش را مطرح کند، مشکلات عدیدهای اتفاق می‌افتد و با این تفسیر اهداف سند تحول بنیادین تحقق نمی‌یابد.»

پیش از این شهلا باقری، سرپرست اداره کل انجمن اولیا و مربیان به «جوان» گفته بود: «باید هر چه زودتر نظارت اولیا به شبکه نظارتی مدارس غیردولتی باز گردد، آن وقت ما می‌توانیم از باب انجمن اولیا و مربیان به مسائل مربوط به مدارس غیردولتی ورود کنیم و بگوییم که آنها در حوزه انعقاد قراردادها، چه نوع قرارداد می‌بندد و چه ملاحظاتی بنویسند و همچنین آنها را ملزم کنیم تا از پیمانکارانی که دعوت می‌کنند، مراقبت کامل داشته باشند.»

شهریه مدرسه ابتدایی غیرانتفاعی ۶۰ میلیون تومان ناقابل!

شهریه‌های عجیب مدارس غیرانتفاعی برای ثبت‌نام سال تحصیلی جدید در شرایطی موجب تعجب و اعتراض خانواده‌ها شده است که برخی مدارس ابتدایی شهریه‌شان به ۶۰ میلیون تومان هم می‌رسد. در این بین دلایل خانواده‌ها برای ثبت‌نام در مدارس غیرانتفاعی از میزان شهریه‌ها نیز جعبیت تر است و این می‌تواند رتگ خطری برای مسئولان وزارت آموزش و پرورش باشد.

وقتی با خانواده‌ها درباره اینکه چرا فرزند خود را در مدرسه دولتی ثبت‌نام نمی‌کنند و حاضر به پرداخت شهریه‌های سنگین هستند، هم‌صحبت می‌شویم، اصلی‌ترین دلایل آنها، شلوغی کلاس‌های درس مدارس دولتی به ویژه در دوره ابتدایی، نحوه رفتار کادر مدارس دولتی عادی با دانش‌آموزان و والدین و عدم امکان مطالبه‌گری یا حتی پرسش ساده از مدیریت و کارکنان این مدارس است! متأسفانه مدارس غیرانتفاعی خودشان می‌برند و خودشان هم می‌دوزند و نظارت‌ها بر این مدارس به قدری کم‌رنگ است که این فرایندهای غلط متوقف نمی‌شود.

«تعارض منافع مدیران»

سدراه ارتقای کیفی مدارس دولتی

دوره‌ای ثبت‌نام در مدارس دولتی، خاص یا غیردولتی زیرسایه تنوع مدارس و شکل‌گیری «دو گانه شهریه-کیفیت» رقم خورده است. مدت‌هاست که خانواده‌ها اینطور القا شده که برای دریافت آموزش باکیفیت‌تر، آزادی عمل و توجه به دانش‌آموز باید دست به جیب شوند و فرزند خود را در یکی از مدارس خاص یا غیردولتی ثبت‌نام کنند. در شکل‌گیری چنین تصویری، قصور مسئولان کشور نادیده گرفته‌شده است. حقوق دانش‌آموز و خانواده در مدارس دولتی عادی، سهم زیادی داشته است. بسیاری از کارشناسان نسبت به سیاست‌گذاری‌های نادرست در حوزه آموزش و پرورش که منجر به کاهش کیفیت در مدارس دولتی عادی می‌شود و اتفاقاً در برخی مواقع ریدای تعارض منافع مسئولان نیز در این میان مشاهده می‌شود، هشدار داده‌اند؛ موضوعی که رضوان حکیم‌زاده، معاون سابق وزارت آموزش و پرورش نیز آن را تأیید می‌کند و به تنسیب می‌گوید: «زمانی که مدیران و مسئولان وزارت آموزش و پرورش خود یا بستگان‌شان از صاحبان مدارس غیرانتفاعی هستند، طبیعتاً نیروی انسانی باکیفیت را تحت عنوان کمک به این مدارس مأمور می‌کنند.» او ادامه می‌دهد: «نگاه خصوصی‌سازی به دوره پیش از دبستان رسیده است و شاهدیم که دلیل تعارض منافع و توسعه مدارس غیردولتی، دایر کردن کلاس پیش‌دبستانی در مدارس دولتی ممنوع شده است، البته تلاش‌های زیادی کرده‌ایم در مناطق محروم و دوزبانه دوره رایگان پیش‌دبستانی بر گزار شود اما متأسفانه نگرش خصوصی به این دوره شتاب زیادی گرفته است.»

گزارش «جوان» از شهریه‌های گران مدارس غیرانتفاعی و خدماتی که متناسب با آن ارائه نمی‌شود

انتفاعی در شهریه و غیرانتفاعی در تعلیم!

کاسبی جدیدی به نام خدمات «افترا اسکول»!

هر چند در آمد صاحبان مدارس غیرانتفاعی بالاست اما آنها از راه‌های دیگری که موجب افزایش درآمدشان شود نیز استفاده می‌کنند. مثلاً برخی از مدارس غیرانتفاعی خدماتی مثل افترا اسکول دارند و بابت آن نیز هزینه زیادی می‌گیرند. آنها به پدران و مادرائی که شاغل هستند و نمی‌توانند بعد از اتمام ساعات مدرسه دنبال فرزندشان بیایند می‌گویند که با پرداخت هزینه بیشتر از خدمات افترا اسکول استفاده کنند. در این خدمات، بچه‌ها از پیش‌دبستانی تا کلاس پنجم در یک کلاس می‌نشینند و تکالیف‌شان را انجام می‌دهند. آنها باید منتظر بمانند تا والدین‌شان بعد از سه یا چهار ساعت دنبال‌شان بیایند. در این بین برخی از دانش‌آموزان به دلیل حضور طولانی مدت در مدرسه

شلوغی بیش از حد کلاس‌های درس در مدارس دولتی باعث شده است بسیاری از خانواده‌ها تمایل به ثبت‌نام فرزندشان در مدارس غیردولتی داشته باشند تا او بتواند دروس را به خوبی یاد بگیرد، به همین دلیل مدارس غیرانتفاعی با شهریه‌های گران رشد کردند تا در ازای پول‌های زیادی که از خانواده‌ها می‌گیرند، کلاس‌های درس استاندارد در اختیارشان قرار دهند. این مسئله، نظام آموزش کشور را به دو قطب «غنی» و «مستضعف» تبدیل کرده است که باید هر چه سریع‌تر این دو قطبی بودن آموزش در کشورمان پیش‌کنند، وگرنه تبعات زیانبار بسیار شده بود که مدارس غیرانتفاعی ابتدا برای دانش‌آموزانی طراحی شده بود که توانمندی‌های کمتری داشتند، به این ترتیب با خلوت بودن کلاس‌ها، معلمان می‌توانستند بیشتر با دانش‌آموزان کار کنند تا پایه تحصیلی آنها تقویت شود. به مرور زمان شرایط تغییر کرد و این موضوع کاملاً برعکس شد. در حال حاضر اگر والدین احساس فرزندشان توانایی زیادی دارد، او را به مدارس خاص می‌فرستند تا در کلاس‌های شلوغ ۳۰ تا ۴۰ نفره مدارس دولتی، استعدادش از بین نرود.

شهریه‌های خاص برای خدمات معمولی!

سال‌ها پیش همه دانش‌آموزان در مدارس دولتی درس می‌خواندند و اصلاً مدرسه غیردولتی وجود نداشت تا دودستگی میان آنها ایجاد شود. آن روزها خانواده‌ها زیر بار پرداخت هزینه‌های سرسام‌آور شهریه نمی‌رفتند، اما چند سال است که مدارس غیردولتی حضور فعالی در صنعت آموزش پیدا کرده و توانسته‌اند دانش‌آموزان زیادی را جذب خود کنند.

این در حالی است که عمده مدارس غیرانتفاعی با وجود شهریه‌های گران قیمت اما از کیفیت آموزش بالایی برخوردار نیستند. اکثر آنها حتی به اندازه نصف پولی که می‌گیرند، خدمات نمی‌دهند، البته خانواده‌هایی که فرزندشان را به مدارس غیرانتفاعی می‌فرستند، معتقدند خدمات در این مدارس به مراتب بهتر از مدارس دولتی است، بنابراین برای برخورداری فرزندشان از امکانات بهتر تحصیلی، حاضر به صرف هزینه و تحمل بار مالی چندده‌میلیونی می‌شوند.

خانم پرنیان که مادر دانش‌آموز پایه اول ابتدایی است، در رابطه با ثبت‌نام فرزندش در مدرسه غیرانتفاعی در منطقه یک تهران به «جوان» می‌گوید: «کلاس‌های مدرسه دولتی شلوغ است و گاهی ۴۵ دانش‌آموز در یک کلاس قرار می‌گیرند. می‌خواهم معلم کلاس دخترم وقت داشته باشد که به او درس بدهد و اینکه تمام مدت کلاس را مشغول ساکت کردن بچه‌ها باشد و به جای معلمی، میمی‌ری کند. به طور حتم اگر مدارس دولتی خلوت‌تر بود و استاندارد تعداد دانش‌آموز در هر کلاس در آن رعایت می‌شد، او را در آنجا ثبت‌نام می‌کردم و زیر بار پرداخت شهریه‌های گران نمی‌رفتم.»

او ادامه می‌دهد: «شهریه‌های مدارس غیرانتفاعی در منطقه یک متفاوت است. در مدرسه‌ای که دخترم را ثبت‌نام کرده‌ام برای سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ شهریه ۳۰ میلیون تومانی گرفته‌اند و برای سال جدید نیز ۱۰ میلیون تومان به صورت علی‌الحساب طلب کرده‌اند تا بعداً رقم جدید شهریه را اعلام کنند.»

خانم پرنیان درباره شهریه‌های سایر مدارس در این منطقه اینگونه توضیح می‌دهد: «مدرسه‌ای را می‌شناسم که ۱۰۰ میلیون تومان شهریه‌اش است. وقتی با خانواده‌هایی که فرزندشان را در آنجا ثبت‌نام کرده‌اند، صحبت می‌کنم، می‌گویند که هیچ خدمات خاصی در آنجا داده نمی‌شود. آنها صرفاً از اینکه فرزندشان در مدرسه معروف درس می‌خواند احساس رضایت می‌کنند.»

دچار اختلال عصبی می‌شوند چراکه آنها دوست دارند مانند سایر هم‌کلاسی‌های‌شان به خانه بروند. این در حالی است که به گفته برخی از والدین و معلمان، افترا اسکول هیچ بار تفریحی یا سرگرمی برای دانش‌آموزان ندارد.

حقوق‌های ناچیز معلمان در مدارس گران

عمده مدارس غیردولتی برای اینکه هزینه‌های‌شان را کم کنند و به سود بیشتری برسند، نیروهای آموزشی کم‌تجربه با دستمزد حداقلی را استخدام می‌کنند و همین مسئله سیستم تحصیل دانش‌آموزان مدرسه غیرانتفاعی را ضعیف کرده است. خانم طاهری یکی از معلمان مدرسه غیرانتفاعی است که این موضوع را تأیید می‌کند و می‌گوید: «مدارس غیرانتفاعی اصلاً وابتدا متناسب با پولی که می‌گیرند خدمات نمی‌دهند.

این را هر کسی که چند روز به مدارس غیرانتفاعی برود یا یک تحقیق ساده کند، متوجه می‌شود و این موضوع کاملاً عینی و قابل لمس است.» او با اشاره به اینکه معلمان بدون سابقه و بدون مدرک مرتبط در مدارس غیرانتفاعی مشغول کارند، می‌گوید: «خانواده‌ها می‌گویند مدارس دولتی شلوغ است و معلمان متخصص ندارد، اما مگر همه مدارس غیرانتفاعی معلمان متخصص دارد؟ به شخصه معلمان‌رامی‌شناسم که با مدرک تحصیلی غیرمرتبط وارد کلاس‌های درس غیرانتفاعی می‌شوند و کسی هم نیست که به این موارد نظارت و رسیدگی کند.»

خانم طاهری اظهار می‌دارد: «در مدرسه‌ای که در آن کار می‌کنم، در این سال تحصیلی که روزهای آخرش سپری می‌شود از هر دانش‌آموز ۲۰ میلیون شهریه گرفته‌اند اما خدمات آن با خدماتی که در مدرسه‌ای با شهریه ۱۵ میلیون تومانی یا حتی ۵۰ میلیون تومانی ارائه می‌شود، تفاوتی ندارد.»

او ادامه می‌دهد: «مدارس غیرانتفاعی از قوانین خاص خودشان پیروی می‌کنند و هر کدام‌شان هر چقدر که بتوانند از خانواده‌ها پول می‌گیرند، کسی هم به طور دقیق بر کار آنها نظارت نمی‌کند. در حال حاضر مدرسه‌ای در مناطق یک و ۲ تهران هستند که نزدیک ۸۰ میلیون تومان شهریه می‌گرفته‌اند. مگر چه کاری در این مدارس انجام می‌شود و چه معلمان در آنجا درس می‌دهند؟»

این خانم معلم می‌گوید: «مجموع پول‌هایی که مدارس غیرانتفاعی از خانواده‌ها می‌گیرند، یک رقم بسیار بالایی است که عمده آن در جیب مؤسس مدرسه می‌رود. این در حالی است که اکثر معلمان در مدارس غیرانتفاعی حقوق‌هایی کمتر از حقوق وزارت کار دارند و حق و حقوق‌شان نیز ناقص و اریز می‌شود. متأسفانه وضعیت این معلمان معلق است و آنها نه تنها امنیت شغلی ندارند بلکه برای گرفتن حق‌شان هم هیچ‌کجا نمی‌توانند شکایت کنند.»

۱۲ میلیون دانش‌آموز در حاشیه، ۳/۵ میلیون دانش‌آموز در متن!

تنوع مدارس در کشورمان و فعالیت انواع مدارس غیردولتی، دولتی خاص و دولتی عادی باعث شده است «شهریه» مؤلفه‌ای کلیدی در بهره‌مندی از آموزش باکیفیت باشد. تعداد مدارس دولتی که خدمات آموزشی رایگان و باکیفیتی ارائه کنند، کمتر شده است. در همین ارتباط قاسم احمدی‌لاشکی، معاون حقوقی و امور مجلس وزارت آموزش و پرورش گفت: «هم‌اکنون ۱۵/۵ میلیون دانش‌آموز در کشور داریم که بیش از ۸۰ درصد آنها در مدارس دولتی مشغول تحصیل هستند و حدود ۳/۵ میلیون دانش‌آموز در مدارس غیردولتی و خاص حضور دارند.» او ادامه داد: «تنوع مدارس در کشور بسیار زیاد است و باید ساماندهی شود، سال ۱۳۹۸ این موضوع در مجلس مصوب شد اما در آخر به نتیجه نرسید، البته در طرح مجلس باید حساسیت نسبت به تنوع مدارس موجود کمتر می‌بود، به عنوان مثال به مدارس سمپاد اجازه فعالیت داده می‌شد.»

معاون حقوقی و امور مجلس وزارت آموزش و پرورش گفت: «هم‌اکنون تمام تلاش آموزش و پرورش برای ۳/۵ میلیون دانش‌آموز مدارس خاص است و ۱۲ میلیون دانش‌آموز دیگر رها شده و کمتر مورد توجه هستند، همچنین مدارس دولتی امکانات و تجهیزات مناسبی در اختیار ندارند.»

به گزارش «جوان» در نتیجه بی‌توجهی‌ها به مدارس دولتی و ضعیف شدن آنها، خانواده‌ها ناچار به ثبت‌نام فرزندشان در مدارس غیرانتفاعی می‌شود که باید پول‌های هنگفتی را به حساب مؤسسان این مدارس واریز کنند، مدرسه‌ای که عمدتاً از قوانین خودشان پیروی می‌کنند و نظارت کافی و دقیقی هم روی آنها وجود ندارد.

دیگر ممکن است به مرخصی زایمان بروند و موارد دیگری هم وجود دارد که قابل پیش‌بینی نیستند، بنابراین باید نیاز به معلم لحظه‌به‌لحظه بررسی شود و برای جبران آن اقداماتی صورت گیرد.

اینطور می‌شود برداشت کرد که توسعه مدارس غیر دولتی عمدی است و افرادی هستند که نمی‌گذارند کیفیت مدارس دولتی افزایش پیدا کند؟

بله به درستی به این مسئله اشاره کردید. معمولاً مدارس غیردولتی با فضای مناسب‌تری که ایجاد کرده‌اند عمدتاً در جذب و به کارگیری معلمان نیز بهتر عمل می‌کنند و مزایای بیشتری دارند. از طرفی خانواده‌هایی که توان پرداخت هزینه بیشتر برای فرزندشان را دارند، آنها را در مدارس غیردولتی ثبت‌نام می‌کنند، در نتیجه جلب مشارکت عمومی هم در مدارس غیرانتفاعی بالاتر رفته است. این عوامل دست به دست هم می‌دهد و چرخه‌ای می‌سازد تا ارتقای مدارس غیردولتی بیشتر شود.

در مقابل اما مدارس دولتی در بهره‌گیری معلمان و مسائل دیگر روزبه‌روز خالی‌تر شده است.

تجربه سایر کشورها که در حوزه آموزش پیشرو بوده‌اند در این رابطه چیست؟

نظام آموزش حسق ابتدایی هر شهروند است. کشورهای پیشرو در آموزش با ایجاد زیرساخت‌های کافی این مسئله را مدیریت کرده‌اند. آنها تربیت معلمان حرفه‌ای را مدنظر قرار داده و فضای رقابتی را بین آنها ایجاد کرده‌اند تا در بازه‌های زمانی چند ساله، گواهینامه‌های حرفه‌ای دریافت کنند و از همه مهم‌تر کشورهای دیگر به این مسئله توجه ویژه‌ای دارند که آموزش و پرورش نهادی است که همه بخش‌ها باید به دنبال و اطراف آن باشند نه اینکه آموزش و پرورش دنباله‌رو آنها باشد.

اگر نگاه سودجویانه به آموزش داده پیدا کنند، چه اتفاقی برای نظام آموزش کشورمان می‌افتد؟

اگر نگاه سودجویانه به آموزش داده پیدا کند، بحث شکاف اقشار مختلف جامعه و اختلاف طبقاتی بیش از پیش تأثیر می‌گذارد. آن وقت می‌بینیم که علاوه بر اختلاف طبقاتی اقتصادی که باعث شکاف میان طبقه کم‌برخوردار و برخوردار جامعه شده، اختلاف طبقاتی آموزشی هم دو دستگی ایجاد کرده است، یعنی آنهایی که پول بیشتری داشتند و آموزش بیشتری گرفته‌اند، امکان پیشرفت و رسیدن به مشاغل بهتر را دارند و می‌توانند در بخش سیاست‌گذاری و اجرایی کشور هم حضور پیدا کنند اما آنهایی که پول نداشته‌اند امکانات آموزشی مناسبی در اختیارشان قرار نگرفته است. چنین روندی اجازه نمی‌دهد نظام مسائل و فرهنگ کشور مسیر بهبود را طی کند و در شیپور شکاف نسلی بیش از پیش دمیده می‌شود.

اگر نگاه سودجویانه به آموزش داده پیدا کند، موضوع شکاف آموزشی میان اقشار مختلف جامعه بیش از پیش اتفاق می‌افتد. چنین روندی اجازه نمی‌دهد نظام مسائل و فرهنگ کشور مسیر بهبود را طی کند و در شیپور شکاف نسلی بیش از پیش دمیده می‌شود

گفت‌وگو

بررسی آسیب‌های مدارس غیرانتفاعی در گفت‌وگوی «جوان» با امیرحسین سلطانی‌فلاح، قائم‌مقام جمعیت فرهنگیان جوان

مدارس پولی در شیپور شکاف نسلی می‌دمند!

باید آموزش و پرورش به آن توجه ویژه‌ای داشته باشد. اول، میانگین تعداد دانش‌آموزان در هر کلاس است که باید استاندارد مشخص شده در آن رعایت شود. در حالی که مدارس تلاش می‌کنند بیش از ۲۰ دانش‌آموز را در هر کلاس بپذیرش نکنند اما گاه در کلاس‌ها بیش از ۴۵ دانش‌آموز آموزش می‌بینند چراکه ظرفیت دانش‌آموزان بیش از تعداد معلمان است و کلاس‌های درس با بیش از دو برابر استاندارد تشکیل می‌شود. مورد بعدی به مورد اول وابسته است و آموزش و پرورش باید در خصوص توسعه منابع انسانی بازنگری کند، چراکه به میزان کافی معلم وجود ندارد و تا سال‌های ۱۴۰۵-۱۴۰۴ جمعیت معلمان باز نشته بیشتر از قبل می‌شود. مورد بعدی چابک‌سازی مدارس است. متأسفانه شاهد آن هستیم که مدارس دولتی درگیر بخشنامه‌ها و طرح‌هایی شده‌اند که اختیار عمل را از مدیر، معاون و مسئولان

قرار بود مدارس غیردولتی کمک‌برسان مدارس دولتی و نظام رسمی تعلیم و تربیت کشورمان باشند نه اینکه ایجاد فاصله طبقاتی کنند. این مدارس با اهدافی چون پر کردن شکاف‌های آموزشی و ایجاد توسعه مشارکت‌های مردمی تشکیل شد اما به مرور زمان خود تبدیل به عامل بزرگ شکاف میان دانش‌آموزان شده است. در این رابطه «جوان» با امیرحسین سلطانی‌فلاح، قائم مقام جمعیت فرهنگیان جوان گفت‌وگو کرده است.

مدارس غیرانتفاعی تبدیل به یک آسیب در نظام آموزشی کشورمان شده است. نظر شما چیست؟

بله درست است. آنچه می‌توان به عنوان شاخص‌های آسیب‌شناسی مدارس غیردولتی مطرح کرد، این است که شیونامه‌ها و قوانین در این مدارس به گونه‌ای است که بیوسمت‌های مالی در آنها به شدت پررنگ است و آنها را تبدیل به مدرسه پولساز کرده‌اند تا جایی که این تصور ایجاد شده است که اقشار مرفه جامعه می‌توانند فرزندانشان را به مدارس غیردولتی فرستند و آموزش‌های بیشتر و فضای تربیتی برتری را بگیرند؛ موضوعی که عدالت آموزشی را زیر سؤال برده است.

خانواده‌هایی که تصمیم می‌گیرند فرزندشان را به مدارس غیردولتی بفرستند می‌گویند کیفیت آموزش در مدارس دولتی کم است و توجیه زیادی به دانش‌آموزان ندارند. به نظر شما چه کاری باید انجام شود تا کیفیت آموزش در مدارس دولتی ارتقا پیدا کند؟

در عمده مدارس دولتی چند مورد وجود دارد که